

Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit
/Maani

§ 37 naapertorlugu apeqqut nr. 106-2016-imut akissuteqaat

Inatsisartut suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu apeqqutinik Naalakkersuisunut nassiussaqsarimavutit, fosfor atorlugu naggorissaatissiatut atorneqarnera pillugu uranimillu akoqassusia pillugu. Apeqqutitit uanga suliaasaqarfimmut akissanngortinneqarsimapput.

Apeqqutit 1, 2 aamma 3 eqqarsaatigalugit Nunalerinermut Siunnersorteqarfimmiit aamma Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfimmiit akissuteqaammut ilanngussassaannik piumasaqsarimavungattaq.

Aallarniutigalugu ilanngutassiaaraq innersuussutigisat Kalaallit Nunaanni nunalerinermi uranitalinnik naggorissaasoqartarneranut uppersaatissatut tungavigerusunngilara paasissutissatullu naammattut isiginagu. Ilangutassiaq isumaga malillugu Kalaallit Nunaanni naggorissaatit atorneqartartut uranitaqarnerannut takussutissatut naammangilaq. Ilangutassiami allaase-rineqarpoq Tyskland-imeersup professorip saqqummiinermi oqaatigillatsiarsimasaa naggorissaatit fosfor-it pisiarineqartartut uranitaqartartut.

Takussutissiarineqartut qularnarpallaaqaat Kalaallit Nunaannilu naggorissaatit atorneqartartut tyskit naggorissaataanut sanilliunneqarsinnaasut uppersarsinnaanngilara taamatullu uranitaqarnerat uppersarsinnaanagu. Naalakkersuisoqarfik Nunalerinermut Siunnersorteqarfilluunniit naggorissaatit Tyskland-imeersut ilanngutassiami innersuussutigineqartut naggorissaatinut Kalaallit Nunaannut pisiarineqartartunut sanilliunnissaat periarfissaqarfiginngilaat.

Tyskit misissuineri takutitsisimapput Tyskland-imi issoq kiilumut 5 mg angullugu uranitaqartoq. Naggorissaatit fosforitallit urani 600 mg angullugu fosforimut kiilumut akuusartoq, imaluunniit hektarimut ukiumut 23 gram nalinganik. Ukiumut urani katillugit 167 tonsit tyskit nunalerinermi atortagaanni issormut akuusarpoq.

Ilangutassiami ilaatigut allaqqavoq "Urani naasunut ilanngunnissaa ajornartorujussuusoq taamaattumillu naasut/nerisassat uranitaqarnissaat ilimanaateqarpiarani. Taamatut oqaatigineqarsinnaavoq fosforitallit sanaat (soorlu assersuutigalugu bio-naggorissaatit) inuiaqatigiinni atoqqinneqartartut uranitaqarnissaat ilimanaateqanngitsorujussuuvoq."

1. Kalaallit Nunaanni fosfori atorlugu naggorissaatissiat atorneqarpat aamma taamaassimappat qanoq annertutigisoq atorneqartarpa?

2. maj 2016
Suliap nr. 2016-3976
All. Nr. 9926375

Postboks 269
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Fax: (+299) 34 63 55
E-mail: apnn@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Akissut 1)

Kalaallit Nunaata Kujataani nunalerisut piffissami maajip qeqqaniit juunip aallartinneranut naggorissaatit nalinginnaasumik atortarpaat upernalernerup qanoq innera apeqqutaatillugu. Naggorissaatit amerlanerpaatigut hektar-imut 750 kg-t angullugit narsaatinut siaruarterneqartarput. Ukiup sinnerani naggorissaasoqarneq ajorpoq imaluunniit naggorissaatit siaruarterneqareersullu siallerujussuarsimatillugu annikinnerpaamik naggorissaasoqartarluni.

Naggorissaatit nalinginnaanerpaat NPK-nik ima akoqartarput Kvælstoffi (N) 16 kg. – Fosfori (F) 7 kg. – Kaliummi (K) 13 kg., tassanilu naggorissaatit 100 kg.-t isigineqarlutik. Taamaattumik naggorissaammi pineqartumi allanik aamma akoqarpoq taaneqartut pingasut eqqaassanngikkaanni. Naggorissaammi pineqartumi Fosfori (P) taamaalilluni 100 kg.-mut 7 kg.-uuvog, tamannalu pillugu naggorissaammi 750 kg.-mi Fosfori (P) 52,5 kg.-lluni.

Nunalerisut annikinnerusumik NPK-nik 27 N – 3 P – 6 K-nik aamma NPK-nik 5 N - 7 P – 25 K-nik akuugaq atortarpaat tassanilu akoqassusaa missiliukanerlugu 50% / 50%-iulluni. Akuugaq taamaalilluni NPK-nik 15 N – 5 P – 15,5 K-nik akoqalerpoq tamannalu pillugu naggorissaammut 100 kg.-mut Fosfori (P) 5 kg.-uulluni naggorissaammullu 750 kg.-mut Fosfori (P) 37,5 kg.-uulluni.

2. Taamaassimappat taava fosfor atorlugu naasorissaatissiaq naasorissaasut atortagaat qanoq annertutigisumik uranimik akoqarpa?

Akissut 2)

Kalaallit Nunaanni naggorissaatit atorneqartartut eqqarsaatigalugit urani nioq-qutissap sananeqaataanik nassuiaammi taaneqanngilaq. Qulaani allaatigineqartutuut naggorissaatit kvælstoffimik (N), fosforimik (P) aamma kalium-imik (K) akoqarput. Nunalerinermut Siunnersorteqarfik akissuteqarpoq naggorissaatit Kalaallit Nunaanni atorneqartartut uranitaqarnersut uppersarsinnaanagu.

3. Ilisimaneqarpat. Taava urani qanoq annertutigisoq narsaatinut siammarterneqartarpa fosfori atorlugu naasorissaatissianut ilanngullugu?

Akissut 3)

Apeqqummut 2-mut akissut takuuk.

Qulaani akissuteqaatit tunngavigalugit naggataarutaasumik oqaatigisinnaavara Kalaallit Nunaanni nunalerinermi naggorissaatit siaruarterneqartartut uranitaqarnersut uppersarsaatitalimmik ilisimasaqarfigineqanngimmat kiisalu ilanngutassiaq innersuussutigineqartoq paasissutissatut naammattutut atorneqarsinnaanngimmat.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga

Karl-Kristian Kruse